

Lingva Avrea Christianorvm

Ruben, Leonhard

Padibornae, 1606

Qvo In Loco Tacendvm Et Silendum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56433](#)

QVO IN LOCO TACEN.
DVM ET SILENDVM.

CAPVT XLVIII.

Silentium in cœnobij, Ecclesijs, aut templis,
dormitorio, & cœnaculo, & clau-
stro seruandum.

*cœnobij
bium
silentij
locus.*
Primò, optimus locus silentij
est cœnobium, quantum enim
silentium seruatum sit in monaste-
rio Talennensi & in Aegypti mo-
nasterij, docuimus superiùs capit.
34. num. 1 de quibus locis, & simili-
bus dici meritò potest id, Ier. 8.14.
Quare sedemus? conuenite & ingre-
diamur ciuitatem munitam, & silea-
muis ibi. Quia Dominus Deus noster
silere nos fecit, & potum dedit nobis a-
quam fellis: peccauimus enim Domi-
no. Aquam fellis & amaritudinis
potum habent, qui cum Ezechia
dicunt. Isa. 38. 15. Recogitabo tibi o-
mnes annos meos in amaritudine ani-
ma mea. Et cum Dauide Psalm. 101.
10. Cinerem tanquam panem man-

ducabam,

ducabam, & potum meum cum fletu
miscebam, à facie irae & indignationis
tua. Quòd facere debent boni re-
ligiosi in cellis suis.

Secundò, in templo, Ecclesia ^{Temo}
& choro, in quo in sacra scriptura ^{plum}
iubentur in primis tacere mulieres ^{quoq;}
I. Cor. 14. 34. 35. 36. I. Tim. 22. II.
vt suprà docuimus cap. 35. num. I.
Et religiosi vt cap. 46. num. I. De-
mum omnis terra. Hinc Habac. 2.
20. Dominus in templo sancto suo, si-
leat à facie eius omnis terra, & ma-
xime os hæreticorum, qui negant
eum ibi esse in sanctissimo sacra-
mento, & vt adoretur, cùm D.
Paulus Heb. I. 5. Christi Domini
mentionem faciens & de cœlesti
eius patre loquens, dicat, Ego ero il-
li in Patrem & ipse erit mihi in fi-
lium. Et cùm iterum introducit pri-
mogenitū in orbem terre, dicit. Psal.
96. 8. Et adorant eum omnes angelis
argeli Dei. Vide etiam quæ ex Cas-

siano adduximus capit. 34. num. I.

*In cœp.
lo.* Tertiò, huc refertur quòd in
cœlo cùm Apoc. 8. 1. angelus ape-
ruisset septimum sigillum, factum
sit silentium per mediæ horæ spa-
cium.

Quartò, ex sententia D. Hie-
ronymi in dormitorio, cœnaculo,
& clauistro monasterij, vt osten-
dimus capit. 36. num. I. ex eodem
doctore.

CAPVT XLIX.

*In mensa, conuiuijs publicis, & medio senum,
& infensorum habendam tacitur-
nitatis rationem.*

*Lector
mensæ* **Q**VINTÒ, in mensa id seruandū,
cuius & mentio fit apud D.
Hieronymum, in loco citato. Cui
adde D. Benedictum in cap. 38. re-
gulæ suæ, cùm enim ostendisset
lectionem sacram mensæ adhi-
bendam à lectore, inquit. Sum-
mumq; fiat silentium ad mensam,
& nullius mussitatio, vel vox nisi

folius

solius legentis ibi audiatur. Quām
rigidē verò hoc ante mille ducen-
tos & ampliūs annos in primitiuis
cœnobitis obseruatum sit: Sic tra-
dit Cassianus libr. 4. de institutis
renunciantium cap. 17. toto, cùm
inquit. Illud autem ut reficienti-
bus fratribus sacræ lectiones in cœ-
nobijs recitentur, non de typo Ae-
gyptiorum processisse, sed de Cap-
padocum nouerimus. Quos nulli
dubium est non tam spiritualis ex-
ercitationis cauſsa, quām compel-
lendæ superfluæ, otiosæq; confa-
bulationis gratia, & maximè con-
tentionum, quæ plerumq; solent
in conuiuijs generari, hoc statue-
re voluisse: videntes eas aliter a-
pud se cohiberi non posse. Apud
Aegyptios enim, vel maximè Ta-
bennesiotas, tantum silentium ab
omnibus exhibetur, vt cùm in v-
num tanta numerositas fratrum
refectionis obtentu confederit,

cappa-
docum
& Ae-
gyptio-
rum si-
lentiū
in mē-
sa.

*Asper
etius in
mensa,
custos
dia.*

nullus nec mutire quidem audeat, præter eum qui suæ Decaniæ præ-
est. Qui tamen, si quid mensæ su-
perinferri vel auferri necessarium
esse peruiderit, sonitu potius quàm
voce significat, tantaq; vescenti-
bus eis silentij huius disciplina ser-
uatur, vt cucullis vltrâ oculorum
palpebras demissis, ne scilicet liber
aspectus eorum habeat copiam e-
uagandi & nihil amplius intueātur
quàm mensam, & appositos in ea
vel quos ex ea capiunt cibos; ità vt
quemadmodum, vél quantum re-
ficiat aliis, nullus inuicem notet.

Quàm rectissimè verò institutū
fuisse silentium tēpore mensæ ex-
stimandum erit. Lingua enim quæ
omni tempore ad loquēdum pro-
na est, facile ad peccatum labitur,
maiori tamen & facillitate & peri-
culo illi laxantur habenæ, vbi per
crapulam inflammata fuerit. Hinc
& Chilon Lacenicus dicere solitus

teste

teste Paulo Manutio lib. 2. Apoph. linguā cūm aliās semper tūm præcipuē in conuiuijs continendam, eo quōd illic cibus & potus inuitet ad temperantiam. Et vbi plus est periculi, ibi maior est adhibenda cautio.

Sextum hīs accedit silentium in conuiuijs, in quibus id communi fertur prouerbio. In principio silentium; in medio stridor dentiū; in fine clamor gentium. Verūm id non acceptum à Philosophis Christianis, sed gentium. Huius rei exemplū adduximus suprà cap. 27. num. 2. de Xenocrate, cui adde Lycurgum qui teste Plutarcho in moralibus, legem statuit apud Lacēdemonios, vt publicæ conuiuia ingrediētes qui natu erat maximus singulis ostenderet fores, dicens: per has nullus ingredietur sermo, admonens temporis lociꝝ ratio nem in loquendo seruandam. Ze-

In cō-
uiuijs.

Zeno
Cito
tiæus.

no quoq; Cittæus Ptolomæi legatis percunctantibus quid de illo regi renunciarent, ait: vidisse vos sené qui in conuiuio tacere nouit. Hinc Archidamidas cuidā qui vitio vertebat Hæcatæo Rhetori, quòd adhibitus ad illorum conuiuium nihil dixisset. Videris, inquit, mihi nescire, quòd is qui dicendi nouit artem, etiam dicendi norit opportunitatem. Nam certe coram tremulentis maior i laude filet eruditus quam loquitur. Sic periti bellatoris est non minus scire fugienti artem quam pugnandi.

Septimus locus est, confessus seniorum: in quo tacendum maximè iunioribus, de quo Eccli. 7. 15. ità inquit. *Noli verbosus esse in multitudine præbyterorum.* Et cap. II. 8. *Primum audias, ne respondeas verbum, & in medio seniorum ne adjicias loqui.*

Octauus locus est in medio in-

sensa-

sensatorum. Vnde Ecclesiastici 27.
13. *In medio insensatorum serua verbum temporis, in medio autem cogitantium, assidus esto.* A quo non discrepat illud Ecclesiastici 22. 14.
Cum stulto ne multum loquaris, & cum insensato ne abieris.

Nonò, in omni loco silentium seruandum, ut patet ex capit. 47. num. 4. Ac proinde videndum est ne in posterum notemur ab Amos Propheta in omni loco violati silentij, cùm inquit: cap. 8. 3. *Multi morientur, in omni loco proiecetur silentium.*

TRADVNTVR QVATVOR-
DECIM MEDIA QVI BVS
taciturnitas acquiri possit.

CAPUT L.

1. Consideratione difficultatis eius.
2. Cogitatio huius medij referenda ad Dominum.
3. Deus pro eo inuocandus.

Hoc postremum est in ratione

tacitur.